

OPERAČNÍ PROGRAM PRAHA
ADAPTABILITA

Konzultační seminář

Ověření profesních předpokladů

Projekt:

Harmonizace pracovního a rodinného života a podpora aktivního přístupu k uplatnění na trhu práce

Číslo:

CZ.2.17/2.1.00/37057

Klíčová aktivita 2

Evropský sociální fond

Praha a EU – Investujeme do vaší budoucnosti

Název kurzu

Poznej své silné stránky a profesní předpoklady

Organizační informace (struktura semináře)

Konzultační seminář je organizován formou přímé výuky v rámci jednoho školícího dne.

Účastníkům je v závěru kurzu poskytnut čas i individuálním konzultacím.

Vzdělávací cíle

Cílem je umožnit osobám spadajícím do cílové skupiny identifikovat vlastní profesní předpoklady a osobnostní potenciál. Dalším cílem je zvýšit informovanost účastníků o aktuálních možnostech získání profesní kvalifikace podle Národní soustavy kvalifikací a zákona 179/2006 Sb. o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání.

Cílová skupina vzdělávacího programu

Cílovou skupinou jsou rodiče na rodičovské/mateřské dovolené nebo vracející se po rodičovské/mateřské dovolené zpět do práce (do 2 let od ukončení rodičovské/mateřské dovolené) a osoby vracející se po péči o závislého člena rodiny na trh práce, rodiče samoživitelé s dětmi (do 15 let věku dítěte).

Obsahová struktura konzultačního semináře

Požadavky současného trhu práce na osobnostní kompetence jedince
Možnosti poznání svých osobnostních předpokladů
Identifikace vlastní osobnostní typologie - mozkové dominance Ned Hermann - modální orientace osobnosti a ověření profesních předpokladů dle metodiky J. L. Holanda
Nové možnosti získávání profesní kvalifikace - Národní soustava kvalifikací - Zákon o ověřování a uznávání výsledků dalšího vzdělávání

Doporučená metodika organizace semináře

Představení projektu, lektorů, účastníků
Požadavky současného trhu práce na osobnostní kompetence jedince
Možnosti poznání svých osobnostních předpokladů
Výklad typologie dle Herrmann Brain Dominance Instrument, její využívání v personalistické praxi
Zjištění vlastní osobnostní typologie dle metodiky HBDI - o Vysvětlení postupu a pravidel ověřování osobních předpokladů - o Individuální vypracování dotazníků - o Samostatné vyhodnocení dotazníku pod vedením lektora, vizualizace výsledků - o Interpretace výsledků, identifikace silných stránek a vhodných typů uplatnění - Náměty a cvičení pro rozvoj slabších mozkových dominancí
Výklad typologie modálních orientací osobnosti Johna L. Holanda a její praktické využití
Ověření profesních předpokladů dle metodiky J. L. Holanda - o Vysvětlení postupu ověření profesních předpokladů, seznámení účastníků se zvolenou metodikou - o Zadání dotazníků, vysvětlení práce s ním - o Vypracování dotazníků - o Samostatné vyhodnocení dotazníku dle vedení lektora Interpretace výsledků, náměty pro využití právě získaných informací při hledání pracovní aktivity vedoucí k lepšímu uplatnění na trhu práce
Osobní plán cesty k profesnímu uplatnění - možnosti Národní soustavy kvalifikací
Individuální konzultace dle požadavků a potřeb účastníků

Formy a metody výuky doporučené pro realizaci programu:

Výklad s diskuzí.
Praktická cvičení.

Materiály pro lektora

Typologie dle teorie mozkových kvadrantů Ned Hermana

Tato typologie vznikla ve firmě GE na podnět tehdejšího šéfa GE a jednoho z nejslavnějších manažerů Jacka Welche, který uložil vývojovému institutu GE vypracovat typologii lidí použitelnou jak pro poznávání druhých, tak pro sebepoznání. Jejím autorem je Ned Hermann. Typologie vychází z toho, že i když lidé jednají v každé situaci trochu jinak, ve většině případů používá mozek standardizované myšlenkové postupy. Tyto postupy jsou podle Hermana dominantní tendencí našich mozkových kvadrantů. Schéma mozkových kvadrantů je „abstraktním schématem“. Hermann navazuje na vývojové teorie mozku a na slavný Sperryho (http://cs.wikipedia.org/wiki/Roger_W._Sperry) model mozkových hemisfér.

Podstata teorie mozkových kvadrantů:

Levá polovina mozku je více zaměřena na detaily, skutečnost vnímá a zpracovává v pojmech (kvadranty A, B) – verbální mód.

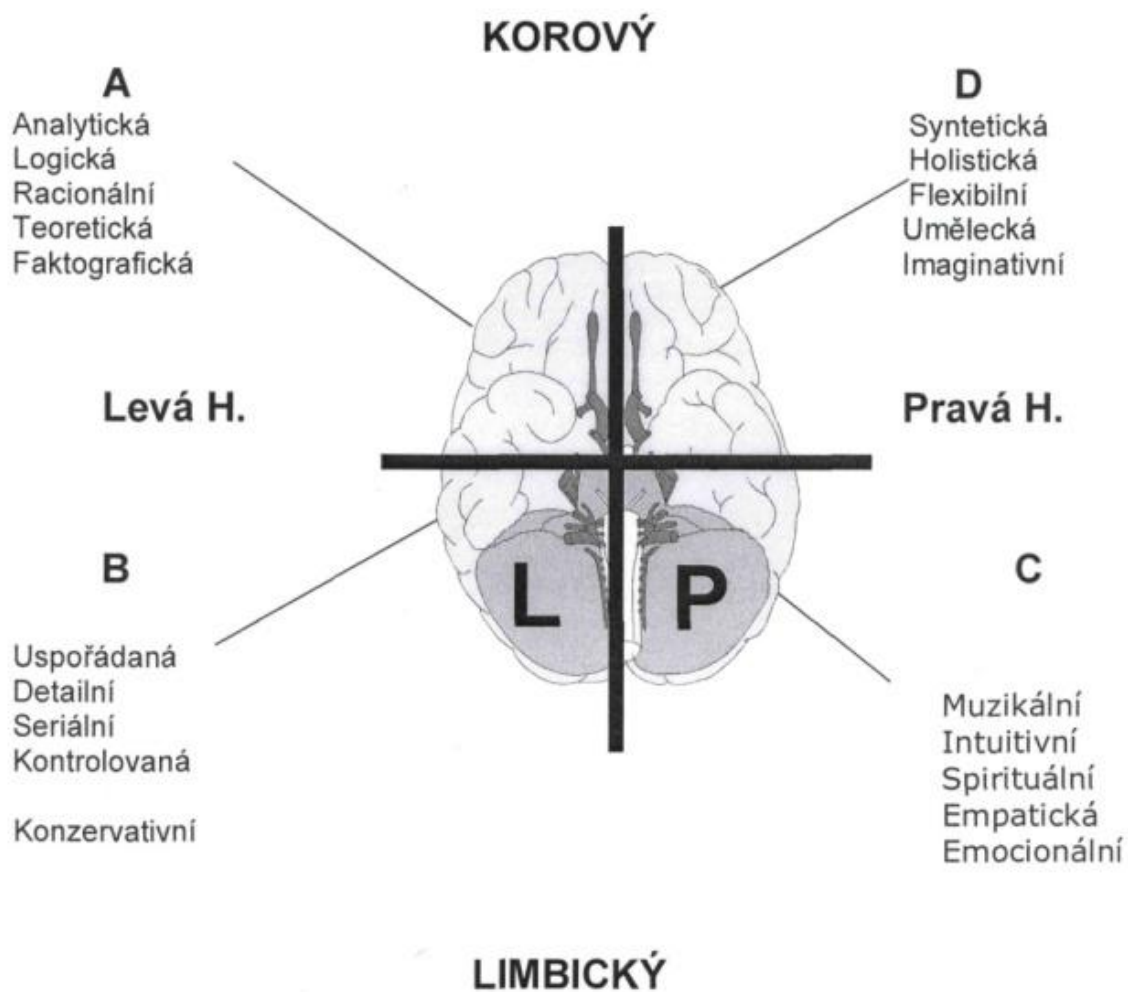
Pravá polovina je zaměřena na celek, skutečnost vnímá v souvislostech a obrazech (kvadranty C, D) – neverbální mód.

Vývojová teorie mozku odděluje od sebe mozkové činnosti, které vyvíjí vývojově starší limbický systém od činností, které vyvíjí vývojově mladší systém korový. Spodní část Hermanova modelu, kvadranty B a C jsou spojeny s vývojově starším limbickým systémem. Horní část schématu kvadranty A a D se systémem korovým.

Jednotlivé kvadranty se od sebe liší ve třech základních aspektech:

1. Ve způsobu, jakým se sbírají informace.
2. Ve způsobu, jakým se zpracovávají informace.
3. Ve vztahu, který se informacím přisuzuje.

Schéma mozkových kvadrantů

(převzato Krohe P. Manažerská komunikace, Slezská univerzita Opava, Matematický ústav 2008)

Základní charakteristiky jednotlivých kvadrantů

Kvadrant A – levý korový	Kvadrant D – pravý korový
Vyvíjí veškerou logickou činnost, je místem analytického uvažování. Nejvíc jej zajímá racionalita, při řešení problému primárně používá rozum. Vnímá nejprve details a až potom celek. Vyniká ve všem, co souvisí s čísly a systémy (vyzná se v matematice, financích), dobře chápe pojmy (technické i vědecké). Lidem, kterým dominuje kvadrant A, je vlastní kritické myšlení a posuzování faktu. Technické schopnosti staví před lidské hodnoty – kvůli přesnosti nebo abstraktním spekulacím jsou schopni obětovat lidský faktor. K událostem a mezilidským vztahům přistupují poněkud rezervovaně, špatně se přizpůsobují novým situacím a bývají zatvrzelí ve svém přesvědčení (mají „patent na pravdu“). Pro manažery s dominantním A-kvadrantem je hlavní prioritou kvalita a dostatek informací. Zcela proti srsti jsou jim nejasné instrukce a dvojznačná zadání.	Lidé, u kterých převládá kvadrant D, vnímají věci komplexně a chápou intuitivně (nevědomá logika), nahlíží na všechno z větší perspektivy, ale často zanedbávají details. Umí si pohrávat s myšlenkami a teoriemi. Mnohdy se jim vyčítá, že situace pojmají poněkud zjednodušeně a že nejsou jasné vyhranění – nemají příliš pevné názory, často si protirečí a pletou nesouvislé věci dohromady. Nebývají konformisty (co se týče myšlení, sociálních norem, zavedených postupů...), mají dar vymýšlet nové věci, inovovat staré zažité vazby a kreativně přicházet s originálními řešeními – často spojí prvky, které zdánlivě nemají nic společného. Ví, ať už instinktivně, nebo ze zkušenosti, co bude fungovat. Dokáží dobře celit nepředvídaným situacím, riskovat a přizpůsobit se změnám. Při řešení problému používají především svou představivost, často mají silné umělecké sklony.
Kvadrant B – levý limbický	Kvadrant C – pravý limbický
Dominantní vliv limbického systému ve spojení s verbální levou mozkovou hemisférou umožňuje vyhodnocovat, řídit a plánovat. Dovede také velmi dobře konkretizovat myšlenky. Lidé, kterým dominuje kvadrant B, jsou ve své podstatě citové založení; emoce a pocity jsou jim však často nepříjemné. Mají sklon vše pořádat, organizovat a připravovat, aby náhodou nebyli ničím zaskočení. Aby mohli být v klidu, potřebují mít nad věcmi kontrolu (velmi se starají o details a skryté vady). Ke svěřeným úkolům přistupují velmi zodpovědně a svědomitě; při jejich plnění postupují přesně a metodicky, od splnění jednoho bodu k řešení druhého. Nejraději provádí rutinní úkony. Kolaps nastává v situaci, kdy je jim zadán úkol, který nemá jasné danou organizační strukturu, nebo k jeho řešení nejsou vybaveni dostatečnou praxí.	Kvadrant C je nejdůležitější pro sociální vztahy a nejvíce si všímá lidského faktoru. Aktivně se zapojuje při jakékoli mezilidské komunikaci a umí výborně vnímat neverbální projevy. Lidé s vyvinutým kvadrantem C jsou velmi senzitivní a pozorní k problémům druhých, ale současně také pod vlivem emocí, jež nedovází bez součinnosti s levou hemisférou dobře kontrolovat. Mají velkou potřebu kontaktu a intimity. Díky nadprůměrné empatii se dokáží vcítit do prožitku a pocitu druhých a intuitivně rozumí jejich reakcím. Bývají také nadaní vyjednavací, většinou umí dobře poradit a řešit konflikty. Mají velký smysl pro solidaritu, dovedou dobře pracovat ve skupině, pomáhat, motivovat a stimulovat ostatní.

Ned Hermann provedl výzkum zastoupení jednotlivých preferencí na vzorku 0,5 mil lidí. Z výzkumu vyplynulo že:

7% lidí má jednostrannou dominanci (expertní typ

60% lidí má dominanci ve dvou kvadrantech

30% lidí má dominanci ve třech kvadrantech

3% lidí má rovnoměrné zastoupení všech kvadrantů (všestranní, vyrovnaní)

Hemann vytvořil profily známých osobností. Dospěl k závěru, že většina z nich má ve svém profilu rovnoměrně zastoupeny všechny kvadranty. I když každý má identický profil, jsou tyto profily velmi podobné.

Z Hermanových výzkumů rovněž vyplynuly rozdíly v činnosti mozku mezi pohlavími. Ženský mozek vykazuje o 10% více spojení (impulzy, vzruchy) mezi mozkovými centry, které probíhají o 10% rychleji než u mužů. Tzn., že ženy mohou rychleji přepínat mezi hemisférami, cítí okolí senzitivněji, lépe zvládají a reagují na změny.

Kombinace ženského a mužského prvku zlepšuje celostní přístup organizace.

Souhrnný přehled všech čtyř kvadrantů

Kvadrant	Stručná charakteristika	Metoda uvažování	Popis osobnosti	Silné stránky	Klíčové slovo a slogany	Příklady povolání
A Racionální myšlení	Sběr detailů Evidence faktů Kritické myšlení Teorie Věda	Analýza	Logický Konkrétní Racionální Kritický Analytický Kvantitativní Matematicky přesný Autoritářský	Shromažďuje fakta Analyzuje problémy Racionálně argumentuje Vytváří teorie Dělá přesná měření Řeší logické problémy Miluje finanční rozbor Rozumí technickým detailům Dělá objektivní, kritické analýzy Rád pracuje s čísly, s daty, statistickými přehledy Preciznost	Data „Mohu analyzovat data, čísla a pracovat s nimi třeba celý den...“ „Nejdřív je třeba udělat objektivní analýzy...“	Inženýr Vědecký pracovník Statistik Ekonom
B Hledání sebejistoty	Vytváření seznamů Lineární myšlení Plánování Důraz na detaily Strukturování úloh (krok za krokem) Kontrola a prevence	Postup	Expert v oboru Konzervativní Ovládající se Dělá věci postupně Srozumitelný Zaměřený na detail Je pořádkumilovný Podniká preventivní akce Je spolehlivý Stanovuje postupy Dodržuje čas	Nachází přehlédnuté nedostatky Praktický Drží se podstaty problému Důsledný a zásadový Poskytuje stálý dohled a vedení Důkladně kontroluje dokumenty Uspořádane a strukturovaně připravuje plány Vede záznamy, sleduje tok informací Zdokonaluje plány a procesy Organizuje postupy	Cíl „Když může člověk pracovat podle přesného plánu, je život i práce snazší...“ „Nejdřív je třeba zavést jasná pravidla...“	Mistr ve výrobě Policista (uniformované složky) Účetní Montér Vrchní sestra

C Vliv emocí	Emoce Pocity Mezilidské vztahy Spolupráce Empatie	Pocit	Muzikální Spirituální Symbolický Hovorný Emotivní Empatický Expert na lidi Rád učí ostatní Má hodně kontaktů Podporuje Expresivní	Rozpoznává mezilidské problémy Předjímá, jak se druzí budou cítit Usmíruje Vyvolává nadšení Přesvědčuje Učí ostatní Sdílí (podílet se, být spolu, mít dohromady) Chápe emoce ostatních Uvažuje o hodnotách Vnímá stres u ostatních Vciňuje se	Spolupráce „Rád(a) pracuji s lidmi, miluji jejich různorodost...“ „Nejdřív je třeba se vzájemně pochopit a začít spolupracovat...“	Učitel/ka Sociální pracovník/ce Dětský lékař Konzultant
D Experimentování	Laterální myšlení Celostní přístup Integrace Syntéza Kreativita Experiment	Syntéza	Dělá více věcí souběžně Nápaditý, vynalézavý Spojující, slučující, kombinující Celostní (Holistický) Umělecký Vícerozměrný Dedukuje Přebírá riziko Impulzivní Nedbá na pravidla Zvědavý hráč Správná intuitivní řešení	Včas rozpoznává příznaky přicházející změny Vnímá v souvislostech Rozpoznává nové příležitosti Snáší nejasnosti Spojuje názory a koncepty Souběžně zpracovává různorodé vstupy Zpochybňuje zaběhlé praktiky Spojuje různorodé prvky do nového celku Přichází s inovativními řešeními problémů Problémy řeší na základě intuice	Nápad „To je skvělý obraz, fantazie, nádhera...“ „Nejdřív je třeba vidět to z nadhledu a mít nějakou vizi...“	Návrhář Grafik Kreativní ředitel Umělecké profese

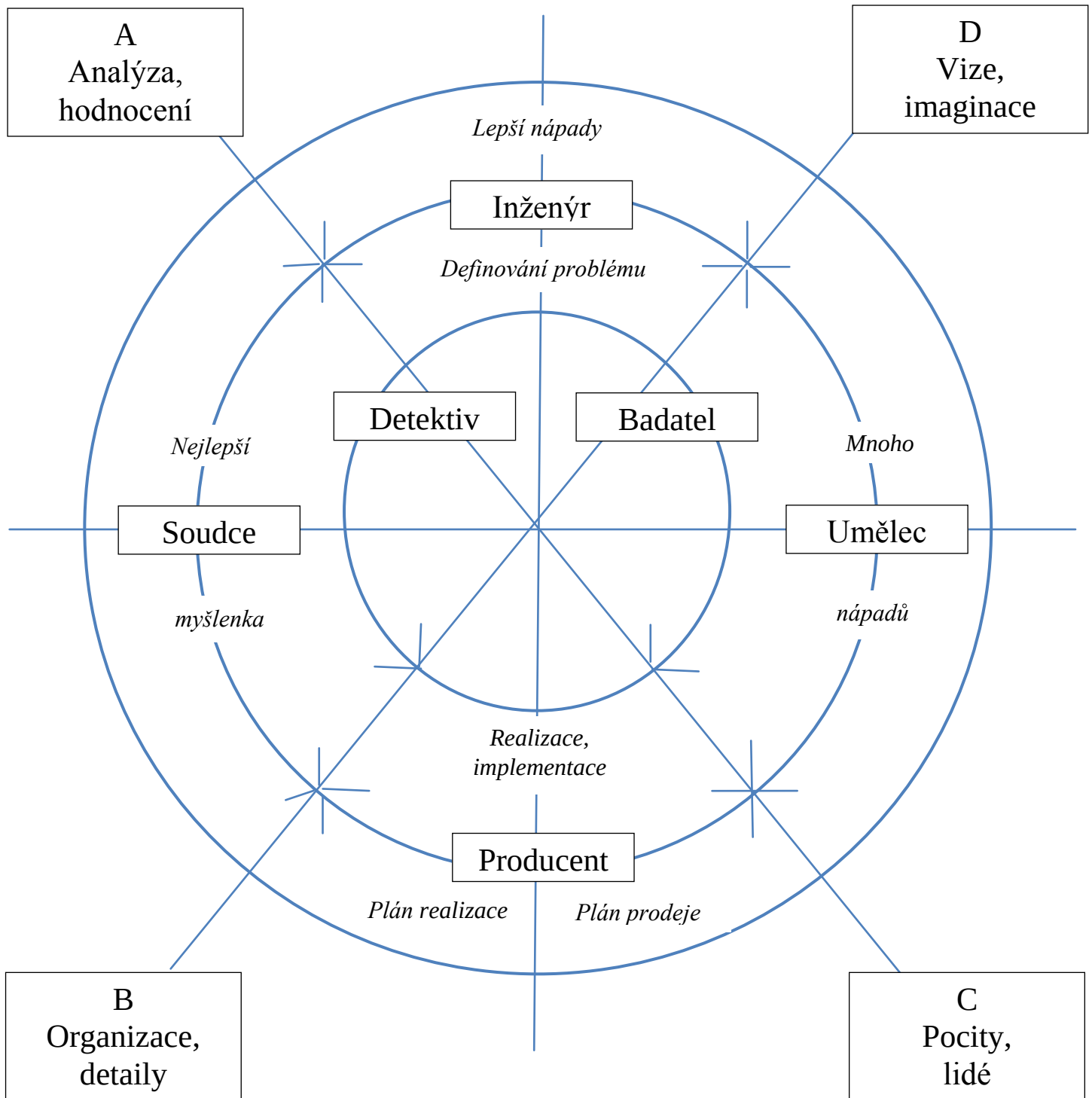
Mozkové dominance a způsob komunikace (oblíbené fráze)

A	B	C	D
"Nástroje"	"Zavést pravidla"	"Týmová práce"	"Pohrávám si s myšlenkou"
"Klíčový bod"	"Vždy se to tak dělalo"	"Jsme jedna rodina"	"Velká vize"
"Odhalit podstatu"	"Pravidla, pořádek, příkazy"	"Interakce"	"Mít pohled shora, nadhled"
"Rozložit na části"	"Sebedisciplína"	"Spolupráce"	"Synergie"
"Dešifrovat"	"Postupovat podle předpisů"	"Lidské hodnoty"	"Být nejlepší"
"Objektivní rozbor"	"Vyhýbat se rizikům"	"Osobnostní růst"	"Cíleně prolamovat bariéry"
	"Posloupnost - nepřeskakovat"	"Lidské zdroje"	"Být inovativní"
	"Dodržet postup"	"Rozvoj týmů"	

Vliv mozkových preferencí na způsob učení

A	B	C	D
Učí se klasickou výukou, přednášky, texty, knihy od autorit.	Nejlépe se učí tzv. procedurální výukou – metodicky propracovaný systém, krok za krokem.	Učí se nejlépe interaktivně – diskuse, činnosti, pokus a omyl.	Učí se sám (často bezděčně) – nápady, vhledy a vizualizace, intuitivně

Mozkové dominance a cyklus řešení problémů

Test mozkových kvadrantů					
Před vámi je deset otázek, ke každé z nich je osm odpovědí. Pro každou z těchto deseti otázek máte deset bodů. Vaším úkolem je rozdělit těchto deset hlasů mezi osm odpovědí takovým způsobem, že počet bodů pro danou odpověď indikuje, jak dalece je pro vás daná situace pravdivá. Můžete rozložit deset bodů na jednotlivé odpovědi jakýmkoli způsobem. Můžete dát většinu hlasů jedné odpovědi anebo můžete dát více odpovědím po jednom bodu. Maximální počet bodů pro jakoukoli položku může být deset. Neexistují správné odpovědi. Čím pravdivěji odpovíte, tím lepší vypovídací schopnost bude mít dotazník. Řešte jednu otázku po druhé. Aniž byste vynaložili mnoho času na úkol, zaškrtněte odpovědi, které se alespoň někdy staly a jež ve vašem případě odpovídají pravdě. Potom rozdělte všech deset bodů mezi zaškrtnuté odpovědi, a to tak, že čím pravdivější odpověď, tím větší počet bodů.					
1. Jsem-li postaven před řešení libovolného problému, vždy			6. Největší překážkou v práci jsou pro mne:		
a.		Znát všechna dostupná fakta	a.		Zbytečné mrhání časem
b.		Nápad, který mě přivede k řešení	b.		Pomalé tempo
c.		Podrobný plán, podle kterého budu	c.		Nedostatek praktických zkušeností
d.		Průběžnou zpětnou vazbu od těch, kterých	d.		Nejasné nebo dvojznačné instrukce
e.		Přesné zadání problému	e.		„Sterilní“ prostředí
f.		Termín pro dokončení	f.		Nedostatek koncepce
g.		Spolupráci ostatních	g.		Neosobní přístup
h.		Vědět, že nejsem ničím a nikým omezen	h.		Neorganizovanost
2. Mezi mé silné stránky určitě patří:			7. Podle mínění ostatních jsem:		
a.		Smysl pro humor	a.		Uzavřený
b.		Schopnost naslouchat druhým a	b.		Otevřený
c.		Důslednost	c.		Rozený vůdce
d.		Silně vyvinutý smysl pro maličkosti	d.		Romantický idealista
e.		Originalita a nekonvenčnost	e.		Společenský
f.		Racionální uvažování	f.		Racionální
g.		Umění dávat lidem dohromady	g.		Originální
h.		Spolehlivost	h.		Pečlivý
3. Musím na sebe prozradit, že:			8. Mám-li učinit rozhodnutí, tak:		
a.		Zanedbávám detaily	a.		Zásadně neriskuji
b.		Jsem příliš sebekritický	b.		Dám na intuici
c.		Někdy ve mně „bouchnou“ emoce	c.		Zvažuji všechny alternativy
d.		Jsem na sebe i na ostatní příliš náročný	d.		Upřednostňuji nové řešení
e.		Jsem velký puntíkář	e.		Dám na mínění druhých
f.		Nemám rád překvapení	f.		Vycházím ze zkušenosti
g.		Často mívám „hlavu v oblacích“	g.		Zkoumám, jak moje rozhodnutí ovlivní
h.		Jsem příliš důvěřivý	h.		Porovnávám všechna možná rizika
4. Mezi mé koníčky a záliby patří			9. Nejvíce stavím na:		
a.		Sport	a.		Kvalitě
b.		Hudba	b.		Praxi
c.		Divadlo a film	c.		Lidech
d.		Politika	d.		Pocitech
e.		Hádky, křížovky	e.		Svobodné vůli
f.		Výtvarné umění	f.		Logice
g.		Historie	g.		Zkušenosti
h.		Dokumenty, věda, poznávání	h.		Intuici
5. Od svých spolupracovníků očekávám:			10. Moje oblíbené úsloví:		
a.		Sebereflexi	a.		Žádná růže nevoní stejně
b.		Humor	b.		Dvakrát měř, jednou řeš
c.		Energii a pracovní zápal	c.		Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá
d.		Zodpovědnost	d.		Není všechno zlato, co se třpytí
e.		Důslednost a spolehlivost	e.		Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek
f.		Odbornou způsobilost	f.		Trpělivost růže přináší
g.		Otevřenost	g.		Celý svět je divadlo a my jsme jenom herci
h.		Upřímnost	h.		Opakování – matka moudrosti

Stanovení výsledků

Nejdříve přeneste své body z dotazníku do vyhodnocovacích tabulek. Zkontrolujte, zda součet bodů v řádku činí deset:

1a	1b	1c	1d	1e	1f	1g	1h
2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g	2h
3a	3b	3c	3d	3e	3f	3g	3h
4a	4b	4c	4d	4e	4f	4g	4h
5a	5b	5c	5d	5e	5f	5g	5h
6a	6b	6c	6d	6e	6f	6g	6h
7a	7b	7c	7d	7e	7f	7g	7h
8a	8b	8c	8d	8e	8f	8g	8h
9a	9b	9c	9d	9e	9f	9g	9h
10a	10b	10c	10d	10e	10f	10g	10h

Potom přeneste své body z mřížky nahoře do odpovídajícím způsobem označených okýnek spodní mřížky.

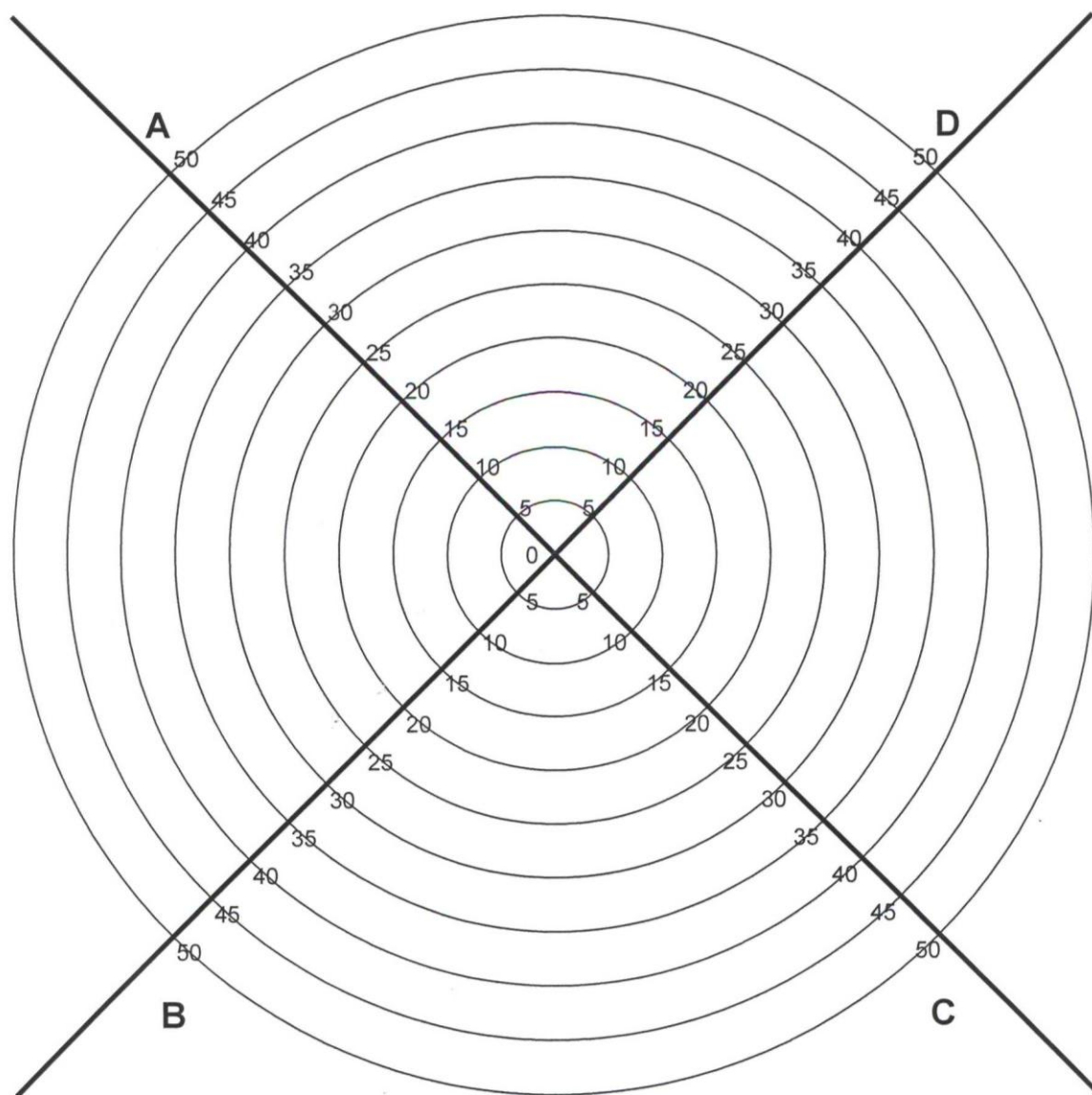
Sečtěte body u jednotlivých sloupců A, B, C, D.

Celkový součet napovídá, který mozkový kvadrant je u vás dominantní, jaké jsou podpůrné a který je opomíjen.

	A		B		C		D	
1	a	e	c	f	d	g	b	h
2	d	f	c	h	b	g	a	e
3	b	e	d	f	c	h	a	g
4	e	h	d	g	a	c	b	f
5	a	f	d	e	b	h	c	g
6	a	d	c	h	e	g	b	f
7	a	f	c	h	b	e	d	g
8	c	h	a	f	e	g	b	d
9	a	f	b	g	c	d	e	h
10	d	f	b	h	c	g	a	e
Součet								
celkem								

Poznámka: přestože v každé situaci jednáme jinak, ve většině případů používá mozek standardizované myšlenkové postupy dané dominantní tendencí každého z kvadrantů. Tento test vám napoví, jakým způsobem se zpravidla ubírá vaše uvažování, který z kvadrantů je pro vás dominantní a jakým způsobem vy sám přistupujete k uvažování a myšlení.

Výsledek si vyneste do následujícího grafu:

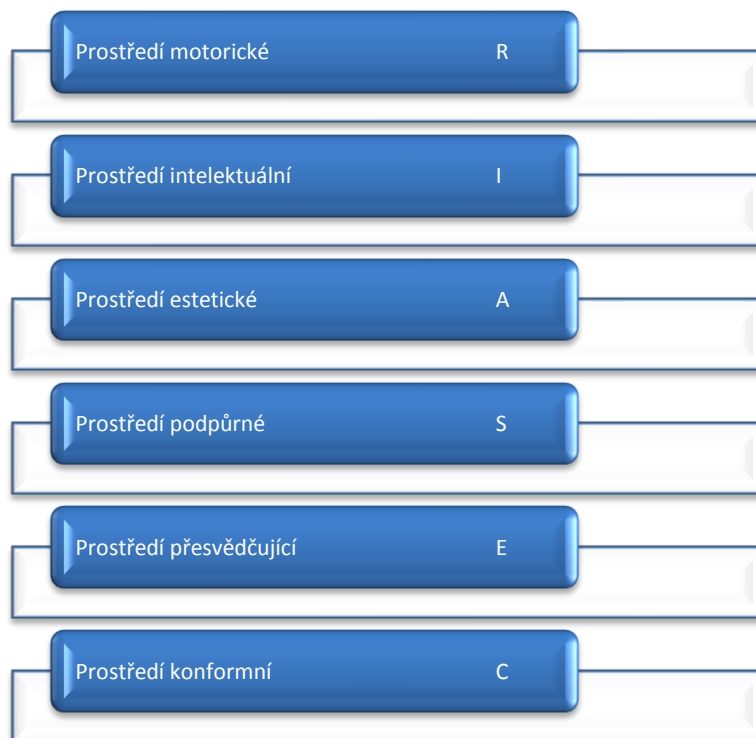
Hollandova teorie a profesní reorientace

Většina lidí může vykonávat s úspěchem poměrně širokou škálu různých povolání. Úzká profesní orientace s přesvědčením o tom, že na jinou práci chybí předpoklady, bývá většinou fikcí. Zpravidla máme možnost nahradit nedostatek některých předpokladů jinými přednostmi – nedostatek kompenzovat. Reorientace a výcvik přinášejí vždy výsledky, podstatná je ovšem motivace.

Selhání na novém pracovním místě a neúspěch v novém pracovním zařazení bývá častěji než nedostatkem předpokladů výsledkem nedostatečné vnitřní motivace, ochoty a zájmu přejít na nové místo i obav ze změny. Proto je na místě věnovat v exploraci a vlastním vedení osob, které pozbyly zaměstnání, pozornost právě jejich motivaci.

J. L. Holland rozdělil 6 druhů pracovního prostředí. Do těchto prostředí lze zařadit prakticky všechny existující povolání. Existují samozřejmě profese, které se svým obsahem prolínají do více než jednoho z těchto prostředí. V zásadě však základy konkrétních profesí spočívají v jediném z nich.

Profesionální prostředí dle J. Hollanda

Prostředí motorické - manuálně technické (realistic R)

Motorika znamená pohyb. Do tohoto prostředí patří tedy ta povolání, jejichž jádrem je činnost vykonávaná za pomoci pohybového aparátu v koordinaci se smysly. Většinou je to činnost rukodělná. Spadají sem prakticky všechna řemesla (zedníci, natěrači, stolaři, zámečníci, obráběči kovů, švadleny, kadeřnice atp.), ale také řidiči a letci. I když je jádrem těchto povolání především „práce rukama“, neobejdou se přirozeně bez intelektuálních dovedností. Častá je kombinace s prostředím přesvědčujícím. (Taková kombinace je častá např. u pracovníků na nejnižší úrovni řízení – mistři, předáci).

Prostředí intelektuální – vědecké (investigative I)

Intelektuální prostředí soustřeďuje profese, ve kterých je jádrem myšlenková činnost a zejména myšlení teoretické. Typickými představiteli povolání „vykonávaných hlavou“ jsou vědci a výzkumní pracovníci (matematici, chemici, fyzici, informatici atd.). Samozřejmě, že ani oni se neobejdou bez jistých motorických dovedností (práce s přístroji a technickými zařízeními). Možná je kombinace např. s řídicí či pedagogickou činností (prostředí přesvědčující a prostředí podpůrné).

Prostředí estetické – umělecké (artistic A)

Estetika je naukou o krásu a prostředí estetické soustřeďuje okruh povolání vázaných na umění a kulturu. Náleží sem produktivní i reproduktivní umělci (hudebníci, výtvarníci, spisovatelé, básníci, divadelní a filmoví pracovníci), ale také aranžéři a široká skupina osob nacházejících uplatnění v oblasti kultury.

Prostředí podpůrné - suportivní, sociální (social S)

Sem náleží okruh profesí, v jejichž základě je mezilidská interakce, sociální vztah. Jedná se o povolání, která se obrací k lidem s nabídkou podpory, porady, pomoci. Náleží sem učitelé, sociální pracovníci, kurátoři, poradci, psychologové, diplomaté, zdravotníci. (U některých nacházíme kombinaci s nároky kladenými prostředím intelektuálním nebo motorickým).

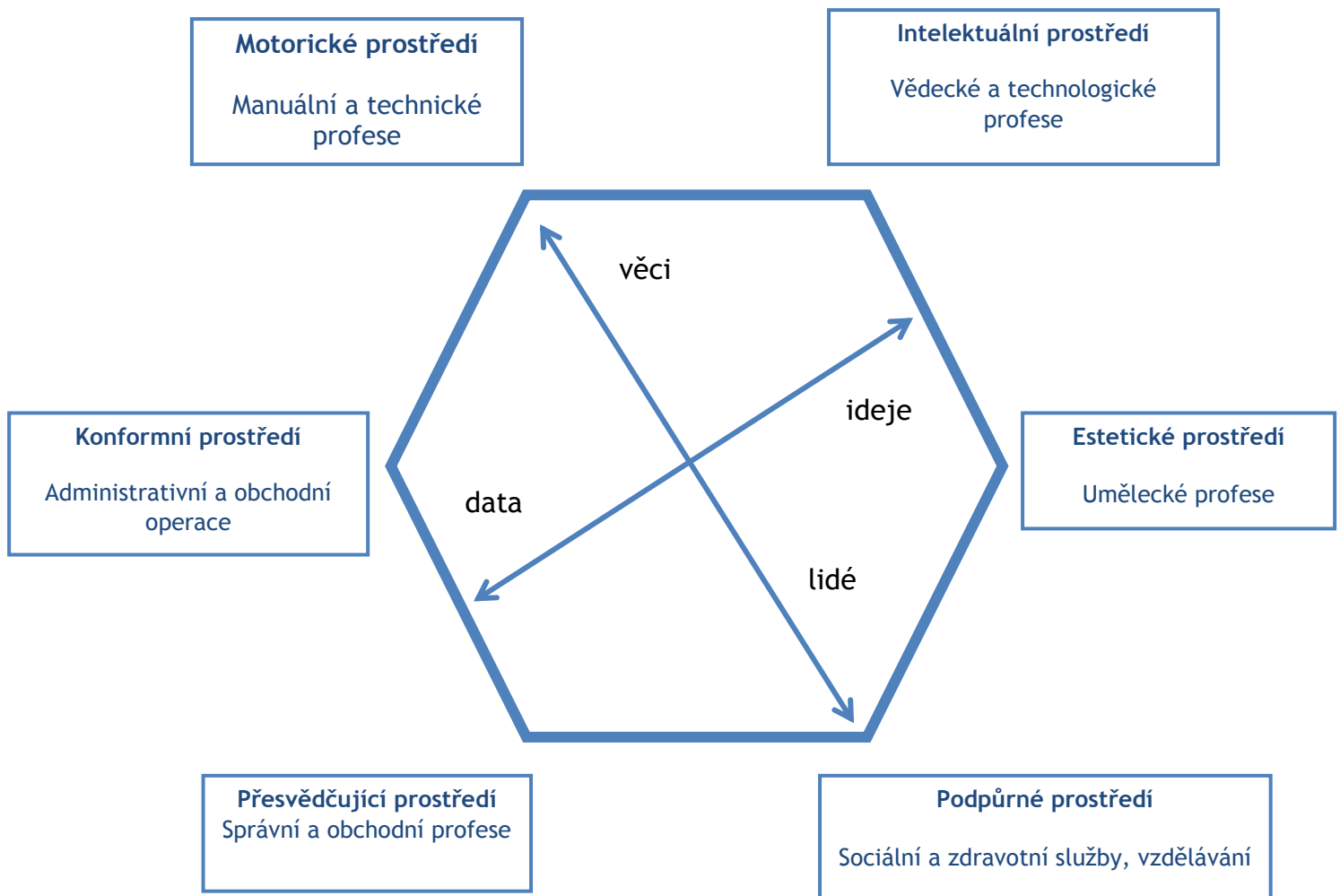
Prostředí přesvědčující – podnikavé (enterprising E)

Také u povolání z tohoto prostředí je jádrem sociální vztah, interakce. Základem je přesvědčování a získávání druhých pro vlastní záměry. Náleží sem politici, státní hodnostáři a funkcionáři, manažeři a podnikatelé, obchodníci. Kombinace s předchozím sociálním prostředím vytváří typ manažera orientovaného nejen na výkon, ale i na lidi a sociální vztahy.

Prostředí konformní (conventional C)

Konformita znamená přizpůsobivost k názorům v dané době oficiálním, autoritativním či většinovým. Je pasivním přejímáním pravidel a norem, pasivním přijímáním stanoveného řádu, pořádku. Každé pracovní prostředí vyžaduje určitou míru konformity (přizpůsobení se daným pravidlům a řádu). Pro povolání z tohoto prostředí je však konformita jádrem a základem. Spadají sem všechna pracovní místa z širokého okruhu „byrokracie“. Úředníci, státní a soudní aparát, účetní a značnou měrou i profese z vojenských a polovojenských institucí. (Velitelské posty mohou představovat kombinaci konformního a přesvědčujícího prostředí).

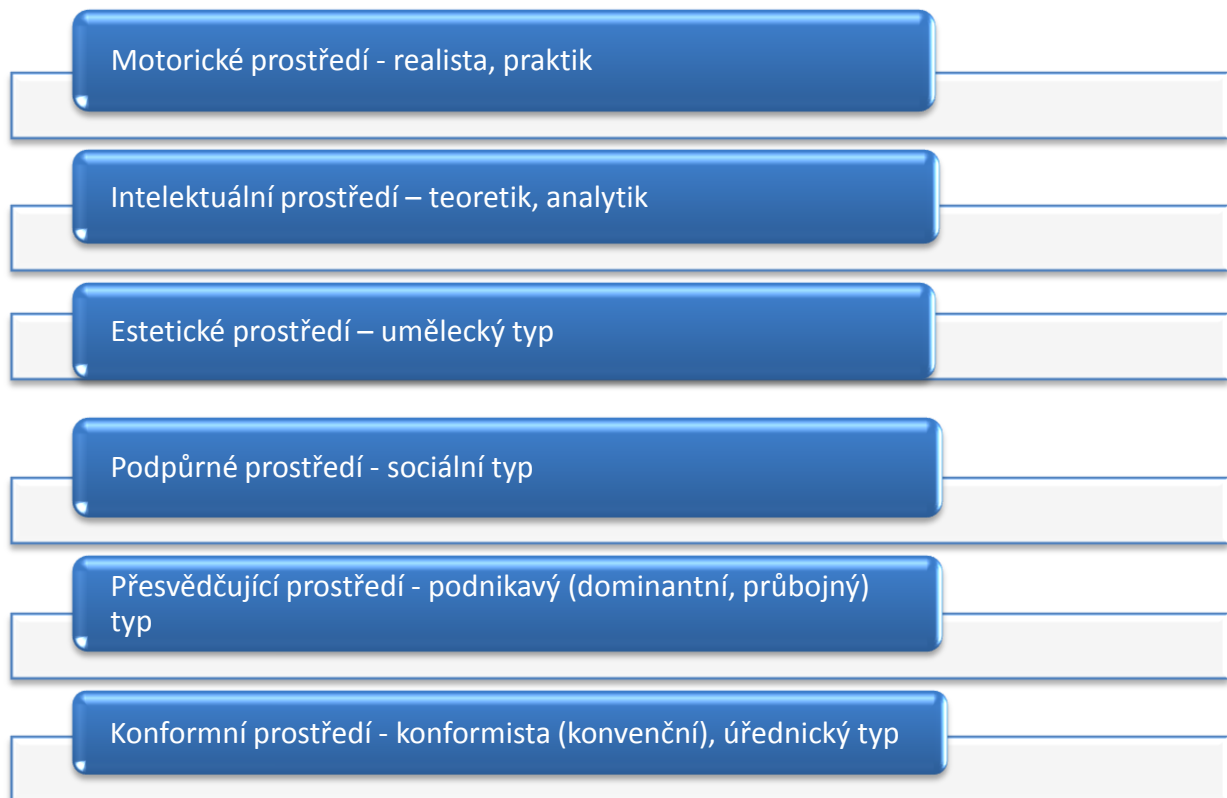
Hollandův hexagonální model pracovních prostředí

Modální orientace osobnosti

Modální orientace představují zaměření jedince k jednotlivým pracovním prostředím, jsou výrazem jeho profesní informovanosti, orientace a zájmu a velmi pravděpodobně vypovídají i o charakteru jeho schopností. Důležitá jsou nejvyšší skóre. Zpravidla se jedná o dvě až tři taková skóre. Zbývající s nižšími hodnotami nejsou předmětem profesního zájmu jedince a ten má k nim nejen nejméně blízko, ale zpravidla i minimum informací.

Podle Hollanda odpovídají jednotlivým pracovním prostředím typické osobnostní typy. To neznamená, že každý s vysokým skórem pro určité pracovní prostředí nutně takovým musí být.

REALISTA

- praktik a pragmatik. Neláme si hlavu teorií, hlavním kritériem jednání je praktické použití a funkčnost. Nebývá verbálně zdatný, nemiluje prázdné řeči, raději řeší konkrétní úkoly. Konflikty řeší přímo, také agresivní projevy jsou otevřené, přímé. Bývá fyzicky zdatný a obratný. Projevuje se rysy, které bývají přisuzovány mužské mentalitě. Nejvíce se uplatní v praktických povoláních, v manuálních pracích.

TEORETIK

- bývá odtržen od praxe. Zajímá ho poznání jako takové, je systematik, který analyzuje, třídí, hledá souvislosti a souhlas či nesouhlas s platnými premisami a teoriemi. Bližší jsou mu otázky a řešení problémů intelektuálního charakteru, interpersonální problémy pro něj nejsou tak zajímavé. K těm zaujímá spíše odtažitý postoj. Častější je introverze. Uplatnění záleží na konkrétní kvalifikaci, případně na kombinaci s dalšími modálními orientacemi.

UMĚLECKÝ TYP

- je senzitivnější, vnímavější, citlivější ve srovnání s jinými, současně však často „sebestředný“, se silnou potřebou po sebevyjádření. Může se více zaměřovat k vlastnímu vnitřnímu světu než ke vztahům k okolí. Bývá emotivní, někdy až exaltovaný. Často nesnáší direktivní řízení, má rád určitou nezávislost, svobodu. Projevuje se rysy, které bývají přisuzovány ženské mentalitě. Uplatnění závisí na kombinaci s dalšími orientacemi. Mnozí, kteří sami nemají předpoklady k vlastní umělecké činnosti, nacházejí dobré uplatnění v různých kulturních a společenských institucích a organizacích.

SOCIÁLNÍ TYP

- sociálním cítěním, emoční inteligencí, empatií a intuicí i senzitivitou vykazují rysy přičítané obecně ženské mentalitě. Bývají humanisticky orientováni, jsou verbálně velmi zdatní, jazyk je pro ně důležitým nástrojem. Rádi přejímají činnosti se základem v interpersonálních vztazích, a pokud se v podpůrné roli neuplatní profesně, vyhledávají uplatnění ve filantropických institucích, nadacích apod. Někdy mohou tendovat až k manipulování druhými. Mohou nacházet dobré uplatnění v činnosti vykonávané v týmu, ve spolupráci a součinnosti s jinými.

TYP PODNIKAVÝ

- vyniká velkou verbální dovedností, kterou využívá k ovládnutí druhých. Je dominantní, projevuje se silnou potřebou vést, řídit a manipulovat druhými (mocenský pud). Vykazuje rysy přičítané mužské mentalitě. Má silnou potřebu sebeprosazení, je aktivní v dosahování svých cílů a dokáže pro ně druhé získat či přesvědčit. Jde přes překážky, často i tvrdě. Bývá extravertní, sociabilní, agilní a často flexibilní. Má-li odpovídající schopnosti a potřebnou motivaci, může najít uplatnění i jako osoba samostatně výdělečně činná (pojišťovací poradce apod.).

KONVENČNÍ TYP

- jako člověk víc než jiní respektující řád, pořádek, pravidla a autority se uplatňuje nejlépe v nejrozličnějších administrativních činnostech, obecně ale všude tam, kde je jasně vymezena pracovní náplň a povinnosti. Pro svou submisivitu, pořádkumilovnost a přesnost bývá neocenitelným pomocníkem vedení, přesným a spolehlivým vykonavatelem zadaných instrukcí a úkolů či naplňovatelem požadavků norem a předpisů.

1. ORIENTAČNÍ TEST PROFESNÍHO TYPU

Administrace orientačního testu modálních orientací osobnosti:

Test je zadán skupinově a účastníci si jej sami vyhodnotí.

Před sebou máte seznam 48 různých profesí. Pročtěte si jej. Zamyslete se nad tím, které z nich by se vám líbily, rádi byste je vykonávali a podtrhněte je. Musíte jich vybrat 16. Bude-li o jednu více nebo méně než 16, nebude to vadit. Pak přeškrtněte 16 profesí, které byste rozhodně nechtěli vykonávat, nejsou vám blízké, sympatické. Rozdíl o jednu profesi lze zase tolerovat. Zde je seznam. Můžete se pustit do práce.

1. sochař	25. básník
2. neurolog	26. archeolog
3. automechanik (krejčová,
švadlena)	27. lesník (kuchařka, cukrářka)
4. obchodník	28. pracovník v reklamě
5. praktický lékař	29. sociální kurátor (sociální
pracovnice)
6. kontrolor zboží	30. finanční úředník
7. architekt	31. divadelní herec
8. farmaceut	32. meteorolog
9. řidič nákladního vozu	33. stavbyvedoucí (dispečer dopravy)
10. advokát	34. burzovní makléř
11. diplomat	35. tajemník (sekretářka)
12. účetní v podniku	36. hygienik
13. hudebník	37. spisovatel
14. matematik	38. historik
15. přípravář výroby	39. instalatér (kadeřnice)
16. ekonomický poradce	40. manažer cestovní kanceláře
17. trenér	41. personalista
18. výpravčí	42. normovač
19. malíř	43. filmový režisér
20. biolog	44. fyzik
21. stolař (čalounice)	45. elektrikář (vazačka knih)
22. hoteliér	46. soukromý autodopravce
23. učitel ZŠ	47. klinický psycholog
24. státní zástupce	48. notář

Vyhodnocení orientačního testu profesního typu

1. Ke každé podtržené profesi si přiřipíte dva body.
2. Ke každé neoznačené profesi (nepodtržené i nepřeškrtnuté) si přiřipíte jeden bod.
3. Ke každé přeškrtnuté odpovědi si přiřipíte 0 bodů.
4. Sečtete body pro jednotlivé profesionální typy a to:

R - položky 3, 9, 15, 21, 27, 33, 39, 45.

T - položky 2, 8, 14, 20, 26, 32, 38, 44.

E – položky 1, 7, 13, 19, 25, 31, 37, 43.

S – položky 5, 11, 17, 23, 29, 35, 41, 47.

P – položky 4, 10, 16, 22, 28, 34, 40, 46.

K – položky 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42, 48.

R (realista)	
T (teoretik)	
E (estetik)	
S (sociální)	
P (podnikavý)	
K (konvenční)	

Součty:

Skóre **0 – 5 bodů** znamená, že daný profesní typ je vám zcela cizí.

Skóre **6 – 10 bodů** znamená, že máte o tyto profese průměrný zájem a jejich vykonávání by vás sice neuspokojovalo, ale ani by vám příliš nevadilo.

Skóre **11 až 16 bodů** vystihuje váš profesní typ.

Může se stát, že individuální skóre nebudou přesahovat skóre 10. V takovém případě se řídíme pořadím podle počtu dosažených bodů.

2. PROFESNÍ ORIENTACE – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

Prohlédněte si ještě jednou seznam profesí. Nejprve se zastavte u těch, která jste podtrhli jako povolání sympatická, která byste si přáli vykonávat. Profesní přání mohou být reálná a uskutečnitelná anebo nereálná a v daném čase nerealizovatelná. Rozdělte sympatické profese podle tohoto kritéria. Základním předpokladem reality přání je to, zda mám na vyhlédnutou profesi odpovídající kvalifikaci (případně jde o kvalifikaci reálně dosažitelnou), schopnosti a vlastnosti.

Sympatické profese – reálné předpoklady mám. (počet není omezen)

Uved'te v pořadí od té, ke které se dle Vašeho mínění svými předpoklady hodíte nejvíce:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

Které mé reálné schopnosti či vlastnosti jsou největšími přednostmi (silnými stránkami) k výkonu vybraných sympatických profesí vybraných na prvních místech?

Sympatické profese – reálné předpoklady nemám.

Na které ze zvolených šestnácti sympatických profesí bych „reálně neměl“?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

Proč? Které předpoklady mi k výkonu těchto povolání chybí?

Orientační text profesních orientací přirozeně nemohl obsáhnout všechna existující povolání či pracovní místa. Je velmi pravděpodobné, že jste tam nenalezli „to své“. Nyní napište tři až pět povolání (pracovních pozicí), která byste vykonávali nejraději a která dle Vašeho mínění odpovídají vašim reálným schopnostem a vlastnostem:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Které přednosti (silné stránky) pro výkon těchto profesí dle svého přesvědčení máte?

A nyní se podívejte na seznam profesí neutrálních a nesympatických. Uved'te, která z nich byste přijali jako svou pracovní náplň, kdyby nebyla jiná volba:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Národní soustava kvalifikací (NSK)

Případová studie - Příběh Jany

Jana je vyučená švadlena, která po dvou letech práce v oděvní výrobě nastoupila co cukrárny své kamarádky.

Tady se naučila nejprve vyrábět zmrzliny a posléze i zhotovovat širokou plejádu úžasných zákusků.

Pak se za svým partnerem přestěhovala do jiného města, kde se snažila najít nové zaměstnání. Nebyl tam žádný oděvní provoz, zato několik cukráren.

I když uměla řadu činností, které by v nich uplatnila, ani v jedné ji nepřijaly. Na své cukrářské dovednosti totiž neměla žádný kvalifikační doklad.

Jediné, co měla byl výuční list švadleny.

Navrhněte řešení této situace.

Zásady pro vedení individuálního rozhovoru

Před rozhovorem si projděte všechny materiály vyplněné osobou, se kterou budete jednat. Podtrhněte si nejzajímavější údaje, případné rozpory a připravte si otázky, které se k nim budou vztahovat.

Zvolte vhodné místo, kde nebudete rušeni, vypněte telefon (i mobilní), zařídte, aby vás neodvolávali k telefonu či jednání do jiné místnosti.

Volte pokud možno příjemné prostředí, ve kterém se bude dotazovaná osoba cítit dobře, posaďte se ke konferenčnímu stolu. (V žádném případě nehovořme čelně přes psací stůl.)

Budte pozitivní, vytvořte takovou atmosféru, která druhou stranu uvolní a co nejvíce otevře. Mějte na paměti, že základním cílem je druhého co nejvíce poznat. – Hodnotit budeme až později po zvážení všech získaných informací.

Začněte něčím pozitivním nebo neutrálním co druhého osloví, povzbudí ke sdílnosti. (Např. ocenění jeho kvalifikace, toho co dosud dosáhl, aktivity či zajímavého zájmu o kterém jsme se dozvěděli z materiálů (personální dotazník).

Sdělte, že byste rádi společně probrali odpovědi z dotazníků a testů. Zdůrazněte, že rozhovor může napomoci ve společném hledání nejlepšího či nejpřijatelnějšího nového pracovního uplatnění či směru rekvalifikace.

Pokud se nelze plně spolehnout na paměť (to bude platit v některých rozhovorech jednoznačně), sdělte druhé straně, že si budete dělat drobné písemné poznámky. Poslouží tomu, aby se na něco důležitého nezapomnělo.

Při rozhovoru dbejte na to, aby všechny vaše reakce a projevy, včetně mimiky, gest, tónu hlasu atd. byly pozitivní, respektive neutrální. Nedejte se zaskočit ani nečekanou odpovědí či sdělením se kterým absolutně nemůžete souhlasit. Jakékoliv projevy nesouhlasu, odmítání či averze jsou druhou osobou zpravidla rychle přečteny a „uzavírají ji“. Vaším cílem je co nejvíce se dozvědět.

Nenechte se ovlivnit sympatiemi a antipatiemi a dalšími obecně rozšířenými hodnotitelskými

chybami (první dojem, haló efekt, chyba prostředí, osobní rovnice, projekce a.d.)

Při rozhovoru upřednostňujte otevřené otázky (takové, které druhou stranu „otevírají“, povzbuzují její sdílnost, nenutí ji k lakonickým odpovědím typu ano-ne.)

Pracovní materiály pro účastníky

- 1) Orientační test profesního typu + vyhodnocení**
- 2) Profesní orientace**
- 3) Test mozkových kvadrantů + vyhodnocení**
- 4) Moje klíčové kompetence**
- 5) Případová studie NSK**

1. ORIENTAČNÍ TEST PROFESNÍHO TYPU

Administrace orientačního testu modálních orientací osobnosti:

Test je zadán skupinově a účastníci si jej sami vyhodnotí.

Před sebou máte seznam 48 různých profesí. Pročtěte si jej. Zamyslete se nad tím, které z nich by se vám líbily, rádi byste je vykonávali a podtrhněte je. Musíte jich vybrat 16. Bude-li o jednu více nebo méně než 16, nebude to vadit. Pak přeškrtněte 16 profesí, které byste rozhodně nechtěli vykonávat, nejsou vám blízké, sympatické. Rozdíl o jednu profesi lze zase tolerovat. Zde je seznam. Můžete se pustit do práce.

1. sochař	30. finanční úředník
2. neurolog	31. divadelní herec
3. automechanik (krejčová,
švadlena)	32. meteorolog
4. obchodník	33. stavbyvedoucí (dispečer dopravy)
5. praktický lékař	34. burzovní makléř
6. kontrolor zboží	35. tajemník (sekretářka)
7. architekt	36. hygienik
8. farmaceut	37. spisovatel
9. řidič nákladního vozu	38. historik
10. advokát	39. instalatér (kadeřnice)
11. diplomat	40. manažer cestovní kanceláře
12. účetní v podniku	41. personalista
13. hudebník	42. normovač
14. matematik	43. filmový režisér
15. připravář výroby	44. fyzik
16. ekonomický poradce	45. elektrikář (vazačka knih)
17. trenér	46. soukromý autodopravce
18. výpravčí	47. klinický psycholog
19. malíř	48. notář
20. biolog	
21. stolař (čalounice)	
22. hoteliér	
23. učitel ZŠ	
24. státní zástupce	
25. básník	
26. archeolog	
27. lesník (kuchařka, cukrářka)	
28. pracovník v reklamě	
29. sociální kurátor (sociální
pracovnice)	

Vyhodnocení orientačního testu profesního typu

1. Ke každé podtržené profesi si přiřete dva body.
2. Ke každé neoznačené profesi (nepodtržené i nepřeškrtnuté) si přiřete jeden bod.
3. Ke každé přeškrtnuté odpovědi si přiřete 0 bodů.
4. Sečtete body pro jednotlivé profesionální typy a to:

R - položky 3, 9, 15, 21, 27, 33, 39, 45.

T - položky 2, 8, 14, 20, 26, 32, 38, 44.

E – položky 1, 7, 13, 19, 25, 31, 37, 43.

S – položky 5, 11, 17, 23, 29, 35, 41, 47.

P – položky 4, 10, 16, 22, 28, 34, 40, 46.

K – položky 6, 12, 18, 24, 30, 36, 42, 48.

Součty:

R (realista) =

T (teoretik) =

E (estetik) =

S (sociální) =

P (podnikavý) =

K (konvenční) =

Součty:

Skóre **0 – 5 bodů** znamená, že daný profesní typ je vám zcela cizí.

Skóre **6 – 10 bodů** znamená, že máte o tyto profese průměrný zájem a jejich vykonávání by vás sice neuspokojovalo, ale ani by vám příliš nevadilo.

Skóre **11 až 16 bodů** vystihuje váš profesní typ.

Může se stát, že individuální skóre nebudou přesahovat skóre 10. V takovém případě se řídíme pořadím podle počtu dosažených bodů.

2. PROFESNÍ ORIENTACE – DOPLŇUJÍCÍ ÚDAJE

Prohlédněte si ještě jednou seznam profesí. Nejprve se zastavte u těch, která jste podtrhli jako povolání sympatická, která byste si přáli vykonávat. Profesní přání mohou být reálná a uskutečnitelná anebo nereálná a v daném čase nerealizovatelná. Rozdělte sympatické profese podle tohoto kritéria. Základním předpokladem reality přání je to, zda mám na vyhlédnutou profesi odpovídající kvalifikaci (případně jde o kvalifikaci reálně dosažitelnou), schopnosti a vlastnosti.

Sympatické profese – reálné předpoklady mám. (počet není omezen)

Uvedte v pořadí od té, ke které se dle Vašeho mínění svými předpoklady hodíte nejvíce:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

Které mé reálné schopnosti či vlastnosti jsou největšími přednostmi (silnými stránkami) k výkonu vybraných sympatických profesí vybraných na prvních místech?

Sympatické profese – reálné předpoklady nemám.

Na které ze zvolených šestnácti sympatických profesí bych „reálně neměl“?

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

Proč? Které předpoklady mi k výkonu těchto povolání chybí?

Orientační text profesních orientací přirozeně nemohl obsáhnout všechna existující povolání či pracovní místa. Je velmi pravděpodobné, že jste tam nenalezli „to své“. Nyní napište tři až pět povolání (pracovních pozicí), která byste vykonávali nejraději a která dle Vašeho mínění odpovídají vašim reálným schopnostem a vlastnostem:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

Které přednosti (silné stránky) pro výkon těchto profesí dle svého přesvědčení máte?

A nyní se podívejte na seznam profesí neutrálních a nesympatických. Uvedte, která z nich byste přijali jako svou pracovní náplň, kdyby nebyla jiná volba:

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

3. TEST MOZKOVÝCH KVADRANTŮ

Test mozkových kvadrantů

Před vámi je deset otázek, ke každé z nich je osm odpovědí. Pro každou z těchto deseti otázek máte deset bodů. Vaším úkolem je rozdělit těchto deset hlasů mezi osm odpovědí takovým způsobem, že počet bodů pro danou odpověď indikuje, jak dalece je pro vás daná situace pravdivá.

Můžete rozložit deset bodů na jednotlivé odpovědi jakýmkoli způsobem. Můžete dát většinu hlasů jedné odpovědi anebo můžete dát více odpovědím po jednom bodu. Maximální počet bodů pro jakoukoli položku může být deset. Neexistují správné odpovědi. Čím pravdivěji odpovíte, tím lepší vypovídací schopnost bude mít dotazník. Řešte jednu otázku po druhé. Aniž byste vynaložili mnoho času na úkol, zaškrtněte odpovědi, které se alespoň někdy staly a jež ve vašem případě odpovídají pravdě. Potom rozdělte všech deset bodů mezi zaškrtnuté odpovědi, a to tak, že čím pravdivější odpověď, tím větší počet bodů.

1. Jsem-li postaven před řešení libovolného problému, vždy		6. Největší překážkou v práci jsou pro mne:	
a.	Znát všechna dostupná fakta	a.	Zbytečné mrhání časem
b.	Nápad, který mě přivede k řešení	b.	Pomalé tempo
c.	Podrobný plán, podle kterého budu	c.	Nedostatek praktických zkušeností
d.	Průběžnou zpětnou vazbu od těch, kterých	d.	Nejasné nebo dvojznačné instrukce
e.	Přesné zadání problému	e.	„Sterilní“ prostředí
f.	Termín pro dokončení	f.	Nedostatek koncepce
g.	Spolupráci ostatních	g.	Neosobní přístup
h.	Vědět, že nejsem ničím a nikým omezován	h.	Neorganizovanost
2. Mezi mé silné stránky určitě patří:		7. Podle mínění ostatních jsem:	
a.	Smysl pro humor	a.	Uzavřený
b.	Schopnost naslouchat druhým a	b.	Otevřený
c.	Důslednost	c.	Rozený vůdce
d.	Silně vyvinutý smysl pro maličkosti	d.	Romantický idealista
e.	Originalita a nekonvenčnost	e.	Společenský
f.	Racionální uvažování	f.	Racionální
g.	Umění dávat lidem dohromady	g.	Originální
h.	Spolehlivost	h.	Pečlivý
3. Musím na sebe prozradit, že:		8. Mám-li učinit rozhodnutí, tak:	
a.	Zanedbávám detaily	a.	Zásadně neriskuji
b.	Jsem příliš sebekritický	b.	Dám na intuici
c.	Někdy ve mně „bouchnou“ emoce	c.	Zvažuji všechny alternativy
d.	Jsem na sebe i na ostatní příliš náročný	d.	Upřednostňuji nové řešení
e.	Jsem velký puntičkář	e.	Dám na mínění druhých
f.	Nemám rád překvapení	f.	Vycházím ze zkušeností
g.	Často mívám „hlavu v oblacích“	g.	Zkoumám, jak moje rozhodnutí ovlivní
h.	Jsem příliš důvěřivý	h.	Porovnávám všechna možná rizika
4. Mezi mé koníčky a záliby patří		9. Nejvíce stavím na:	
a.	Sport	a.	Kvalitě
b.	Hudba	b.	Praxi
c.	Divadlo a film	c.	Lídech
d.	Politika	d.	Pocitech
e.	Hádky, křížovky	e.	Svobodné vůli
f.	Výtvarné umění	f.	Logice
g.	Historie	g.	Zkušenosti
h.	Dokumenty, věda, poznávání	h.	Intuici
5. Od svých spolupracovníků očekávám:		10. Moje oblíbené úsloví:	
a.	Sebereflexi	a.	Žádná růže nevoní stejně
b.	Humor	b.	Dvakrát měř, jednou řeš
c.	Energii a pracovní zápal	c.	Jak se do lesa volá, tak se z něho ozývá
d.	Zodpovědnost	d.	Není všechno zlato, co se třpytí
e.	Důslednost a spolehlivost	e.	Co můžeš udělat dnes, neodkládej na zítřek
f.	Odbornou způsobilost	f.	Trpělivost růže přináší
g.	Otevřenost	g.	Celý svět je divadlo a my jsme jenom herci
h.	Upřímnost	h.	Opakování – matka moudrosti

Stanovení výsledků

Nejdříve přeneste své body z dotazníku do vyhodnocovacích tabulek. Zkontrolujte, zda součet bodů v řádku činí deset:

1a	1b	1c	1d	1e	1f	1g	1h
2a	2b	2c	2d	2e	2f	2g	2h
3a	3b	3c	3d	3e	3f	3g	3h
4a	4b	4c	4d	4e	4f	4g	4h
5a	5b	5c	5d	5e	5f	5g	5h
6a	6b	6c	6d	6e	6f	6g	6h
7a	7b	7c	7d	7e	7f	7g	7h
8a	8b	8c	8d	8e	8f	8g	8h
9a	9b	9c	9d	9e	9f	9g	9h
10a	10b	10c	10d	10e	10f	10g	10h

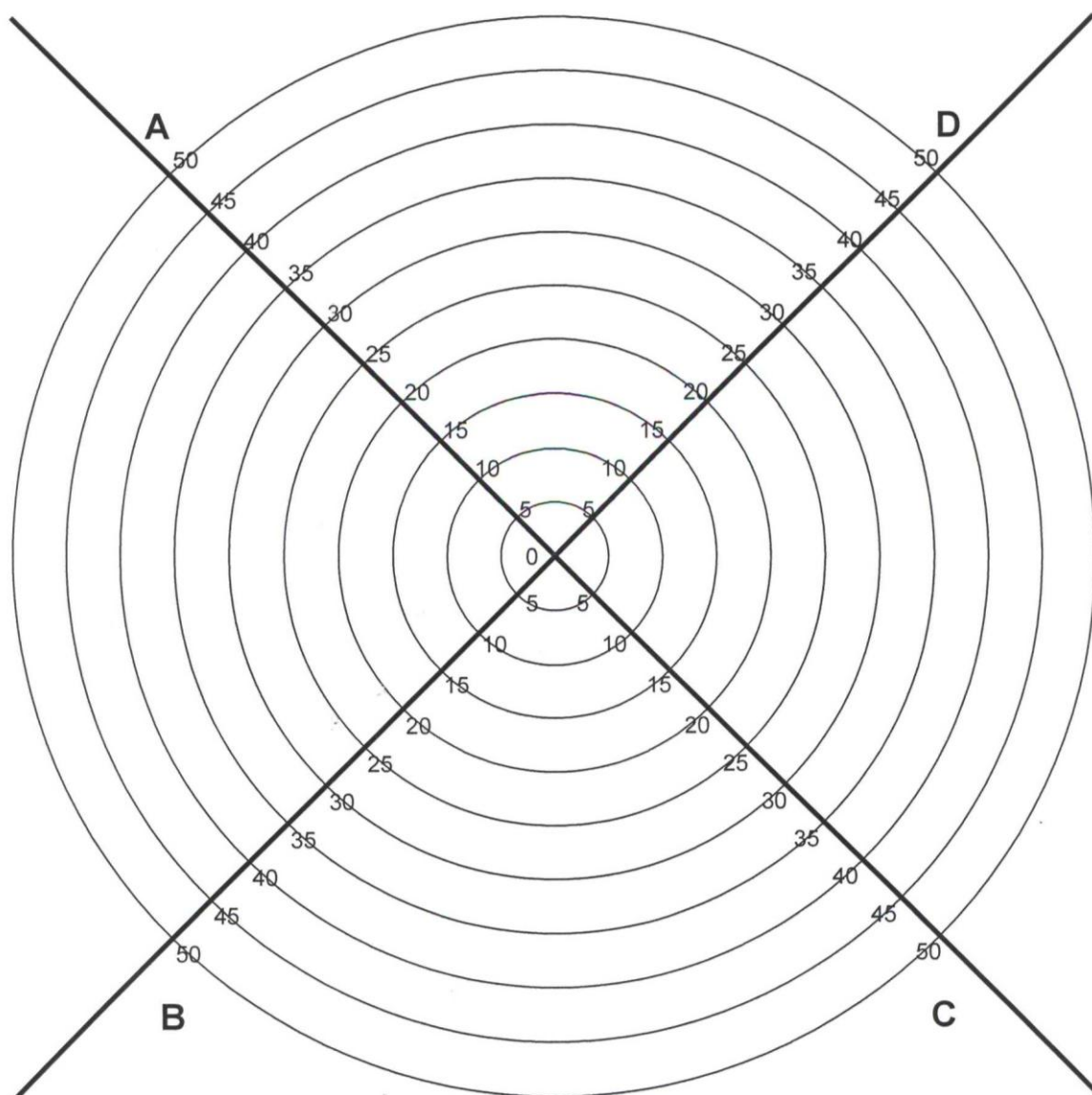
Potom přeneste své body z mřížky nahoře do odpovídajícím způsobem označených okýnek spodní mřížky. Sečtete body u jednotlivých sloupců A, B, C, D.

Celkový součet napovídá, který mozkový kvadrant je u vás dominantní, jaké jsou podpůrné a který je opomíjen.

	A		B		C		D	
1	a	e	c	f	d	g	b	h
2	d	f	c	h	b	g	a	e
3	b	e	d	f	c	h	a	g
4	e	h	d	g	a	c	b	f
5	a	f	d	e	b	h	c	g
6	a	d	c	h	e	g	b	f
7	a	f	c	h	b	e	d	g
8	c	h	a	f	e	g	b	d
9	a	f	b	g	c	d	e	h
10	d	f	b	h	c	g	a	e
Součet								
celkem								

Poznámka: přestože v každé situaci jednáme jinak, ve většině případů používá mozek standardizované myšlenkové postupy dané dominantní tendencí každého z kvadrantů. Tento test vám napoví, jakým způsobem se zpravidla ubírá vaše uvažování, který z kvadrantů je pro vás dominantní a jakým způsobem vy sám přistupujete k uvažování a myšlení.

Výsledek si vyneste do následujícího grafu:

4. MOJE KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Odpovězte, prosím, na následující otázky poctivě a sebekriticky. Zjištěné výsledky Vám mohou pomoci k dalšímu sebezrozvoji a osobnostnímu růstu.

1. KOMUNIKACE

Ostatní lidé se mi často svěřují se svými problémy	Velmi často	5 4 3 2 1	Stěží se to stane
Dokážu věci „vystihnout“	Velmi dobře	5 4 3 2 1	Zřídka, mám rád detaily
Vidím, co si ostatní myslí a cítí	Velmi často	5 4 3 2 1	Málokdy
Dovedu říci druhým své mínění	Je to pro mě snadné	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Jsem žádán o osobní radu	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se (téměř) nikdy
Dovedu projevit pocity	Je to pro mě velmi snadné	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké

2. KOOPERACE

Pracuji v týmu	Velmi rád	5 4 3 2 1	Velmi nerad
Dokážu přiznat chyby a slabosti	Je to pro mě velmi snadné	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Dokážu přijmout rozhodnutí skupiny	Bez problémů	5 4 3 2 1	S obtížemi
Usiluji při práci o dosažení cíle	Vždycky	5 4 3 2 1	Velmi zřídka
Dokážu ostatním vyjít vstříc	Je to pro mě velmi snadné	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Je pro mě důležité, co ostatní v týmu dělají a říkají	Velmi důležité	5 4 3 2 1	Zcela lhostejné

3. ŘEŠENÍ PROBLÉMŮ

Musím dělat současně různé věci	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Stěží
Nové situace jsou pro mě výzvou	Vlastně vždycky	5 4 3 2 1	Ne, nikdy
Umím rozeznat struktury	Je to pro mě velmi lehké	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Myslím v souvislostech	Je to pro mě velmi lehké	5 4 3 2 1	Je to pro mě velmi těžké
Zvládnou i obtížné situace	Velmi často	5 4 3 2 1	Zřídka
Mohu se spolehnout	Vlastně vždycky na svou intuici	5 4 3 2 1	Skoro nikdy

4. KREATIVITA

Mohu jít neobvyklými cestami	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Zkouším nové možnosti	Velmi často	5 4 3 2 1	Velmi zřídka
Mám bezmeznou fantazii	To přesně souhlasí	5 4 3 2 1	To vůbec nesouhlasí
Umím improvizovat	Je to pro mě velmi lehké	5 4 3 2 1	Je to pro mě velmi těžké
Umím být spontánní	Je to pro mě velmi lehké	5 4 3 2 1	Je to pro mě velmi těžké
Baví mě kreativní práce	Ano, velmi	5 4 3 2 1	Ne, vůbec ne

5. SAMOSTATNOST

Dokážu se sám rozhodovat	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Jsem schopen zastávat svůj názor	Velmi dobře	5 4 3 2 1	Je to pro mě obtížné
Umím oddělit osoby a témata	Je to pro mě snadné	5 4 3 2 1	Je to pro mě obtížné
Respektuji rámcové podmínky	Vlastně vždycky	5 4 3 2 1	Velmi zřídka
Svou práci plánuji a provádím sám	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Je-li třeba, požádám o cizí pomoc	Je to pro mě snadné	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké

6. VÝKONNOST

Umím si sám rozdělit svůj čas	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Mohu důvěřovat svým schopnostem	Vlastně vždycky	5 4 3 2 1	Spíše zřídka
Mohu pracovat v časové tísní	Je to pro mě snadné	5 4 3 2 1	Jen stěží
Dovedu dobře přijmout pochvalu	Je to pro mě snadné	5 4 3 2 1	Mám s tím problémy
Dovedu se rychle regenerovat	Velmi dobře	5 4 3 2 1	Je to obtížné
Mám „jasno“ v tom, co chci	Většinou	5 4 3 2 1	málokdy

7. ZODPOVĚDNOST

Uzavírám dohody všeho druhu	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Dovedu odhadnout důsledky svého jednání	Zpravidla	5 4 3 2 1	Zřídka
Dostojím svému slovu	Vždy	5 4 3 2 1	Zřídka/je to pro mě těžké
Přijímám odpovědnost za své jednání	Také za neúspěchy	5 4 3 2 1	Rád se z ní vykroutím
Umím si vybrat	Velmi snadno	5 4 3 2 1	Vybírat je utrpení
Uvědomuji si svou roli	Většinou	5 4 3 2 1	málokdy

8. SCHOPNOST PŘEMÝŠLET

Musím promýšlet formulování problémů	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Umím se soustředit	Velmi dobře	5 4 3 2 1	Zřídkakdy se podaří
Umím oddělit důležité od nedůležitého	Bez problémů	5 4 3 2 1	Většinou ne
Umím si udělat „obrazy“ problémů	Květnaté obrazy	5 4 3 2 1	Úplná prázdnota
Umím rozlišit příčiny a následky	Jasně a zřetelně	5 4 3 2 1	Většinou mi to je nejasné
Souvislosti pro mě nejsou žádný problém	Vůbec ne	5 4 3 2 1	Častěji, než je mi milé

9. SCHOPNOST UČIT SE

Musím se zabývat novými věcmi	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Jsem zvědavý na všechno nové	Absolutně	5 4 3 2 1	Dejte mi pokoj
Nalézám si nové zdroje informací	Stále	5 4 3 2 1	Vím toho dost
Hodně vydržím	Velmi dobře	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Dovedu si zapamatovat nové věci	Výborně	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Umím spojovat nové se známým	Většinou se mi to daří	5 4 3 2 1	Jaké informace?

10. SCHOPNOST ZDŮVODŇOVAT

Musím své jednání zdůvodnit	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Umím mluvit před publikem	Bez velkých problémů	5 4 3 2 1	Raději ne
Všechno se dá nějak zdůvodnit	Plně platí	5 4 3 2 1	Vůbec neplatí
Umím shrnovat výsledky	Velmi systematicky	5 4 3 2 1	Je to pro mě těžké
Pro rozhodnutí vyžaduji zdůvodnění	Přiměřeně často	5 4 3 2 1	Netroufám si
Daří se mi používat média	Velmi přiměřeně situaci	5 4 3 2 1	Média?

11. SCHOPNOST HODNOTIT

Musím hodnotit osoby a výkony	Stává se velmi často	5 4 3 2 1	Nestává se
Daří se mi najít hodnotící kritéria	Velmi dobře	5 4 3 2 1	Je to pro mě obtížné
Jsem si vědom svých hodnot a norem	Znám je velmi dobře	5 4 3 2 1	Mám mnoho mezer
Chyby jsou pro mě pobídkou	Vždycky	5 4 3 2 1	Berou mi odvahu
Umím dobře povzbudit	Přiměřeně situaci	5 4 3 2 1	Jsem zdrženlivý
Dovedu kritizovat, aniž bych radil	Vždy se mi to podaří	5 4 3 2 1	Bohužel ne

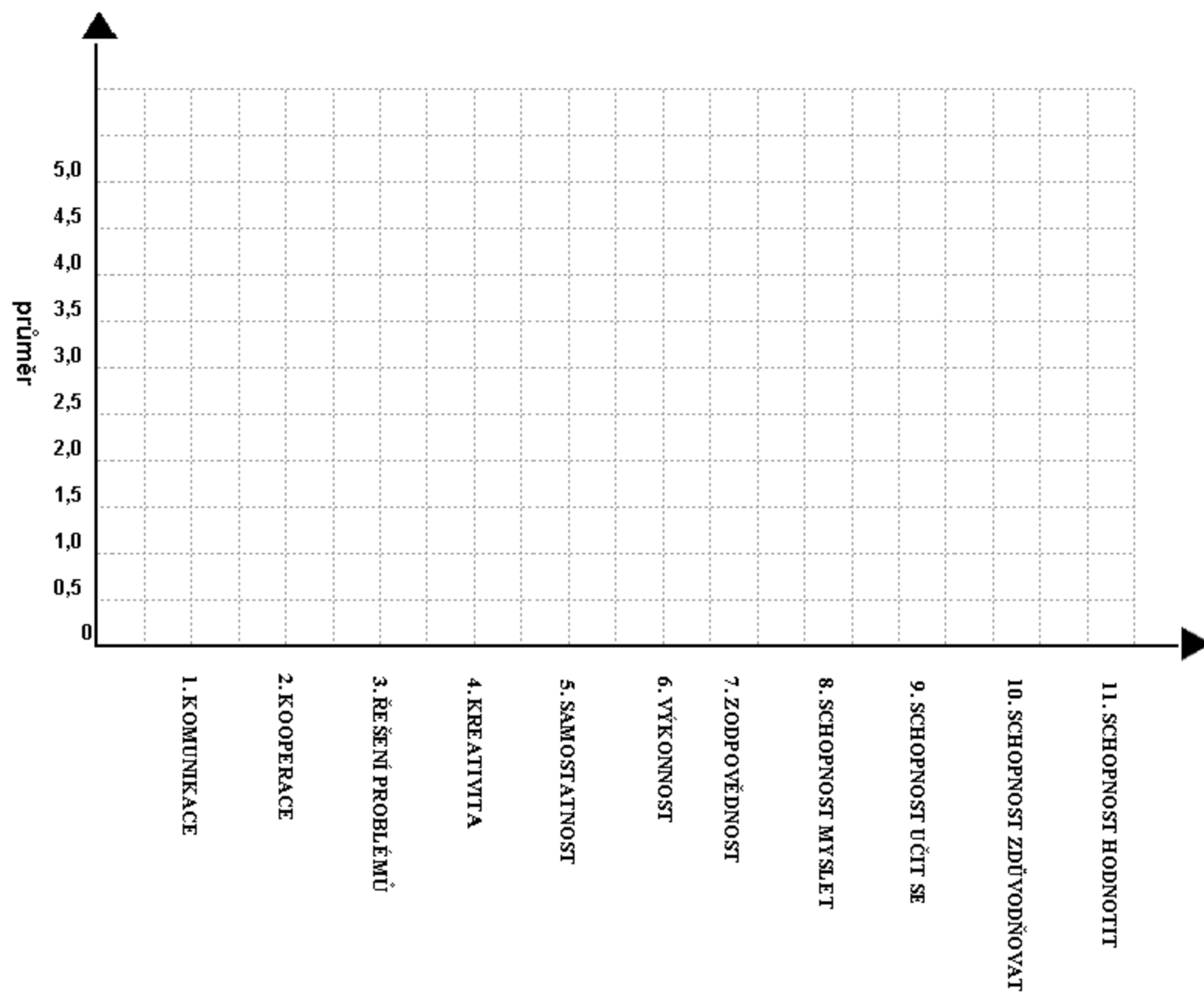
VYHODNOCENÍ

- Spočítejte si body dosažené v jednotlivých řádcích a pro každou oblast je sečtete jako celkový výsledek. Dosažený počet bodů v jednotlivých oblastech vám ukáže, které schopnosti jsou u vás obzvláště výrazné a na kterých byste měli ještě dále pracovat.
- Potom tyto body vydělte šesti a aritmetický průměr запиšte do příslušných políček. Průměrné hodnoty přeneste do diagramu nad čísla, ke kterým přísluší. Jednotlivé body pak spojte. Můžete tak zobrazit své schopnosti graficky a sami rozhodnout, zda vám tento obraz vyhovuje, nebo které své schopnosti chcete zdokonalit.

DIAGRAM HODNOCENÍ SCHOPNOSTÍ

Hodnocené oblasti

1. komunikace		bodů : 6		průměr
2. kooperace		bodů : 6		průměr
3. řešení problémů		bodů : 6		průměr
4. kreativita		bodů : 6		průměr
5. samostatnost		bodů : 6		průměr
6. výkonnost		bodů : 6		průměr
7. zodpovědnost		bodů : 6		průměr
8. schopnost myslet		bodů : 6		průměr
9. schopnost učit se		bodů : 6		průměr
10. schopnost zdůvodňovat		bodů : 6		průměr
11. schopnost hodnotit		bodů : 6		průměr
Celkový výsledek		bodů		

5. PŘÍPADOVÁ STUDIE NSK

Případová studie - Příběh Jany

Jana je vyučená švadlena, která po dvou letech práce v oděvní výrobě nastoupila co cukrárny své kamarádky.

Tady se naučila nejprve vyrábět zmrzliny a posléze i zhotovovat širokou plejádu úžasných zákusků.

Pak se za svým partnerem přestěhovala do jiného města, kde se snažila najít nové zaměstnání. Nebyl tam žádný oděvní provoz, zato několik cukráren.

I když uměla řadu činností, které by v nich uplatnila, ani v jedné ji nepřijaly. Na své cukrářské dovednosti totiž neměla žádný kvalifikační doklad.

Jediné, co měla byl výuční list švadleny.

Navrhněte řešení této situace.

Pracovní poznámkové listy

- 1) Hollandova teorie a profesní reorientace**
- 2) Modální orientace osobnosti**

1) Hollandova teorie a profesní reorientace

Prostředí motorické - manuálně technické (realistic R)

Prostředí intelektuální – vědecké (investigative I)

Prostředí estetické – umělecké (artistic A)

Prostředí podpůrné - suportivní, sociální (social S)

Prostředí přesvědčující – podnikavé (enterprising E)

Prostředí konformní (conventional C)

2) Modální orientace osobnosti

REALISTA

TEORETIK

UMĚLECKÝ TYP

SOCIÁLNÍ TYP

TYP PODNIKAVÝ

KONVENČNÍ TYP

Informační zdroje

ŽÁK, M. *Kreativita a její rozvoj*. Brno: Computer Press, 2004 - 315 s. [ISBN 80-251-0457-5](#)

JURČO, M. *Dotazník zájmů o praktické činnosti. Psychodiagnostické a didaktické testy*. Bratislava 1970

RAGNARSDOTTIROVÁ, A. K. *Interpretační model pro zájmové dotazníky založené na modelu RIASEC Johna Hollanda*. IPPP ČR, Praha 2005

LUMSDAINE E., LUMSDAINE M. *Creative problem solving: Thinking skills for a change world*. McGraw-Hill International Editions, General Engineering Series, 1995